

TIẾT 6

- Ôn tập Tập đọc nhạc : TĐN số 2
- Nhạc lí : Sơ lược về hợp âm
- Âm nhạc thường thức : Nhạc sĩ Trai-cốp-xki

I – MỤC TIÊU

- Đọc trôi chảy bài tập đọc nhạc, kết hợp tập đánh nhịp.
- Biết sơ qua về hợp âm, có khái niệm và thuật ngữ về *hợp âm*.
- Biết Trai-cốp-xki là một nhạc sĩ thiên tài của nước Nga, đã có những cống hiến to lớn cho nền âm nhạc Nga và thế giới.

II – CHUẨN BỊ CỦA GIÁO VIÊN

- Nhạc cụ quen dùng.
- Ảnh nhạc sĩ Trai-cốp-xki, băng trích đoạn tác phẩm âm nhạc của ông (ngoài bài hát trong SGK).
- Tập luyện kĩ để trình bày bài hát *Cô gái miền đồng cỏ* của Trai-cốp-xki.

III – GỢI Ý TIẾN TRÌNH DẠY – HỌC

1. Ôn tập Tập đọc nhạc : TĐN số 2

- Nghe đàm 1 lần, HS đọc thầm trong đầu hoặc khẽ nhẩm theo.
- Đọc nhóm hoặc cá nhân.

2. Sơ lược về hợp âm

- Cho HS xem các bản nhạc có ghi hợp âm và có bè. Từ đó giới thiệu về hợp âm (hợp âm 3, hợp âm 7).
 - Khi nói đến loại hợp âm nào, GV cần phải đàm hợp âm đó cho HS nghe và cho các em so sánh, phân biệt, nhận xét âm hưởng, tính chất của chúng. Ví dụ :
 - + Hợp âm 3 trưởng và hợp âm 3 thứ : Khi nghe cần phân biệt tính chất khác nhau của mỗi loại.
 - + Hợp âm 3 trưởng hoặc hợp âm 3 thứ (nghe thuận tai), khác với hợp âm 7 (nghe không thuận tai).

– Khi nói đến "Tác dụng của hợp âm" cần minh họa : chỉ nghe riêng giai điệu khi vang lên và giai điệu có sử dụng hoà âm vang lên sẽ cho thấy hiệu quả khác nhau rõ rệt (giai điệu có hợp âm nghe dày dặn, đậm đà và sâu sắc). Ví dụ (trích bài *Giải phóng miền Nam* của Huỳnh Minh Siêng).

+ Giai điệu không có hoà âm :

+ Giai điệu có hoà âm :

(Yêu cầu chỉ đàn, không cần hát lời)

– Tìm thêm các ví dụ khác để minh họa.

3. Giới thiệu đôi nét về nhạc sĩ Trai-cốp-xki

(Tư liệu để GV tham khảo)

Nước Nga rất tự hào có một danh nhân âm nhạc là nhạc sĩ Trai-cốp-xki. Có người nói, nếu ai đã đến thăm nước Nga mà chưa đọc thơ Pus-kin, xem tranh của Lê-vi-tan và chưa nghe nhạc của Trai-cốp-xki thì chưa hiểu về tâm hồn Nga. Thật vậy, riêng trong lĩnh vực văn hoá âm nhạc, nếu bạn đã tiếp xúc với dân ca Nga, nghe những bài hát Nga thì sẽ càng thấy rõ tâm hồn Nga thấm đẫm trong từng nét nhạc của Trai-cốp-xki. Nói đến Trai-cốp-xki, không thể không biết tới những tác phẩm âm nhạc nổi tiếng của ông như : Bản *Giao hưởng số 6* (còn gọi là bản giao hưởng *Bi thương*) đầy chất trữ tình, lâng mạn, bi tráng. Những thủ pháp kỹ thuật sáng tác điêu luyện của một bậc thầy âm nhạc trong bản *Công-xéc-tô số 1* viết cho dàn pi-a-nô và dàn nhạc giao hưởng... Bên cạnh đó là những tác phẩm nhạc kịch lừng danh như : Nhạc kịch *Ép-ghê-nhi Ô-nhé-ghin* dựa theo tác phẩm thơ của nhà thơ Nga kiệt xuất Pus-kin, nhạc kịch *Con đầm Pích*. Vũ kịch *Hồ thiên nga* và nhiều tác phẩm hoà tấu, độc tấu khác tạo nên một khối lượng tác phẩm đồ sộ của một nhạc sĩ thiên tài, một trong những tác giả âm nhạc hàng đầu thế giới ở thế kỉ XIX.